

Çukurova

ADANA HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ

Cilt : 1

Ağustos 1946

Sayı : 1

Ulus parkından bir köşe

BU SAYIDA

Aziz Eryalaz : Kanımız Bu Yurt İçin	O. R. Yüregir : İnsan ve Tabiat
Şevki Berker : Osmanlı Devrinde Çukurova	Dr. B. Görgün : Adana ve Verem
Hamid Asyalı : Gaftet "Şiir"	Z. Eesim Sun : Koyun ve Kaval
Celâl T. Saymen: İrade	Tarık Serlice : Terki "Hikâye"
Lütfi Ayda : Ünanimism	Sabri Dil : Arı "Şiir,,
İbrahim Tekeli : Doğduğum Şehir (Şiir)	Ayhan A. : Şöhretler
Arif Nihat Asya : Hitabe ve Konferans	N. Kâhyaoğlu : Onbeşinci Bahar
[Selâmi] Asyalı : Kimdir, Nedir?	Necati Ümit : Dergiler - kitaplar Araşında
Cengiz Turhan : Aydoğuyor "Şiir,,	Halkevi Aylık Çalışmaları

ÇUKUROVA TARİHİ

Milli Kurtuluş Savaşımızın Şanlı tarihi içinde kendini kurtarmak için kalkınan ve teşkilâtlanan kahraman Adanamızın mütarekeden kurtuluşa kadar olan tarihi canlı tanıklar, bazı şahıslarda bulunan vesikalar araya gitmeden tam taraf-ız davranarak yazdırılacaktır.

Bu milli görevi üzerine alacak arkadaşlardan, daha etraflı bilgi almak isteyenlerin Halkevi Başkanlığına uğramaları rica olunur

Çukurova Dergisinin dâimi Yazarları

Arif Nihat Asya
Aziz Eryalaz
Bedri Görgün Dr.
Cavid Oral
Celal Tefvik Saymen
Cengiz Turhan
Cezmi Türk Dr.
Ferit Celâl Güven
Hamid Salih Asyalı
Hüsni Mengenli
İbrahim Tekeli
Lütfi Ayda
M. Naci Ecer
Nâzım Tarhan
Nihal Sanlı
Sabri Dil
Selâbaddin Sepici
Selâmi Asyalı
Şevki Berker
Vehbi Cem Aşkum
Zeynel Besim Sun
Ziya İlhan Zaimoğlu

Çukurova

ADANA HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ

Cilt : 1

Ağustos 1946

Sayı : 1

KANIMIZ BU YURD İÇİN

Yazan : Aziz ERYALAZ

Gözleri kamaştıran pamuk tarlaları, ciğerlere dolan Portakal kokuları sizi Toroslarm güney eteklerinden Akdenize kadar uzanan ve coşkun ırmaklar tarafından sınılanan verimli bir ovaya götürür. İşte burası Yurdun güzel bir parçası ve her karış toprağı için birer kahraman kesilen Adanalıların Çukurovasıdır. Evet burası yakın tarihimizdeki kahramanlıklarıyla göğüslerimizi kabartan bir yurt parçasıdır.

Uzunu yıllardanberi dünya yangınıının dışında kalan ve aşılması sınırlarının çevresi içerisinde uzıyan memleketimiz, baştanbaşa bir güzellik taşımakta ve Türk milleti ise işinde ve gücünde sarsılmaz bir güvenle dâima iyiye ve ileriye doğru hızla yollar almaktadır.

Ey Türk çocuğı bu mukaddes topraklar dedelerinin kanından birer parçadır. Eşdiğin, avuçladığın ve kokladığın bu toprakta kendi öz kokunu hissediyorsun, kalbin yurd için çarpacak bayrağın onun için dalgalanacak ve gerekirse kanın bu yolda akacaktır.

Görüşler Dergisinin Adını Çukurova'ya çevirmek istegimize C.H.P. Genel Sekreterliğince verilen cevap.

*Halkevi Başkanlığına
Adana*

Derneginizin adını değıstirmek istemeniz, kabul ettiğimiz usul dışındadır. Ancak bulduğunuz isim derginizi daha güzel bir şekilde tanıtacağını düşünerek, bu istisnayı kabul ediyoruz.

"Çukurova"adı ile çıkacak derginizin iyi bir Halkevi dergisi haline getirilmesini bekler sevgiler sunarım.

*C. H. P. Genel İdare
Kurulu Üyesinden
Konya Milletvekili
Sedat ÇUMRALI*

Dünya yapısı üzerinde bir geçit yeri olan ve tabiat güzelliklerini kendinde toplıyan bu yurdun göklerinden ay yıldızın dalgası eksilmemiştir. Sınırlarımız kurtuluş savaşımızdan sonra aşılmaz ve aşınmaz bir hale getirilmiştir. Atatürkün bu büyük Armaganını canından daha aziz bilmeyi hiç bir zaman unutmama.

Fırsatlar buldukça ve imkânlara kavuştukça Yurdunu

dolaş onun zenginliklerini ve güzelliklerini tanıtan cildler dolusu eserler yaz ve her iline has kahramanlık hikâyelerini dinle ve senden sonra geleceklere anlat. (Her güzelin bir düşmanı olur) derler bu atasözünü de hatırlıdan çıkarma. Sen elele ver, gücünün karşısında mutlaka yıkılmıyan kalmıyacak.

Yurt sevgisini ta iliklerine kadar hissetmiş olan Türk çocukları Bağımsız yaşamının verdiği kıvançla ve inançla Yurdunun her karış toprağını işlemeye ve gerekirse her zerre yurt toprağı için severek canını vermeğe hazırlanmıştır.

Ne kimsenin malında gözü müz var ne debir kimseye bir karış toprak fedaya hazırız. Türk olan yurdunu ne satar, ne peşkeş çeker ve ne de bir ortak kabul eder.

Şunu hepimiz bilelim ki: dünya göçmedikçe. Güneş sönmedikçe her damla kanımız bu yurt için...

OSMANLI DEVRİNDE ÇUKURAVA ve CİVARI

II Bayazıt devrinde Çukurovadaki Osmanlı - Mısır Harpleri

(1485 - 1490)

Yazan: Şevki BERKER

Başlangıcı Görüşler S. 91

Hersek oğlu Ahmet Paşa, esir düştükten sonra Kahire'ye gönderilmiş ve bu münasebetle orada şelikler tertip edilmiştir. Hersek oğlu'na Mısır'da Sultan Kayıtbay'ın ayağını öptürdüler; Sultan, Paşa'ya islamiyeti ne suretle kabul ettiğini ve Padişahla nasıl akraba olduğunu sordu (12).

Ahmet Paşa, 892 (1486) yılında Kayıtbay tarafından serbest bırakılarak memleketine gönderildi. Bazı tarihçiler, Kayıtbay'ın bu hareketinden onun, Osmanlı hükümdarı ile barış niyetinde olduğunu söylerler (3).

Ç. Dördüncü sefer. — II Bayazıt, kayınbiraderinin ölümüyle öbürünün esirliğine sebep olan bu sürekli yenilmelerden üzülmeyi, Sadrazam Davut Paşa'nın 40 000 yeniçeri ve bütün kapısı halkıyla Karaman'a hareket etmesini emretti Rumeli Beylerbeyi Hadım Ali Paşa da Semendire'den hareket ederek Sadrazamın ordusuna katılma işiyle meşgul oldu. Davut Paşa, Karaman hududu üzerinde ve Kocakale yanında Aladağ (Toros) eteklerine varınca (14) Zülkadriye Beyi Aläüddeve Bey, karşılamağa gelerek Varsak ve Turgut aşiretleri arazisine gitmesini tavsiye etti 892 (1487) Sadrazam bu fikri kabul ve komutası altında bulunan Rumeli ve Anadolu Beylerbeylerinin iki yoldan: Tarsus yoluyla Alaşyurdu Boğazı'ndan Karaman'a girdikleri sırada Bulgar dağı geçerek Varsak arazisini kapladı (15). Kasım Bey'in torunu Turgut Mehmet (Mahmut?), memleketinin Osmanlılar tarafından salına uğradığını görünce karısı ve çocuklarıyla birlikte Halep'e kaçtı. Bu sırada Varsak Beyleri gelerek Sadrazama bağlı olduklarını sundular. Davut Paşa, yalnız cesur bir komutan değil, aynı zamanda usta bir diplomat olduğundan bunlara karşı iyi davrandı, ve bir çok hediyeler verdi. Mevsim çok ilerlemiş olduğundan Davut Paşa ordusunu İstabl çayırında terhis etti. Dördüncü sefere ait olgular hemen bunlardan ibarettir. Hadım Ali Paşa'nın Tarsus'ta ne gibi işler kördüğüne dair tarihlerde bir kayıt yoktur. Ancak sonraki yıla ait işler hakkında bilgi vardır (16).

D. Beşinci sefer. — 892 (1488)'de Davut Paşa'nın başkomutanlığı altındaki seferin biçbir so-

nuç vermeden bitmesi 893 (1487) de yeniden Mısırlılar üzerine bir ordu gönderilmesini gerektirdi. Rumeli Beylerbeyliğinden vezirliğe yükselen Hadım Ali Paşa başkomutan tayin edildi. Ali Paşa, emri altında Rumeli Beylerbeyi Halil ve Anadolu Beylerbeyi Sinan Paşalar bulunduğunda halde 893 (1487) yılı Mart ayında İstanbul'a yöneldi. Yolda Karaman Beylerbeyi Yakup Paşa da ordusuyla başkomutan katıldı. Mısır'a vukua gelen seferlerin en önemlisi olan bu savaşta, Osmanlı ordusunda adı geçen paşalardan başka, İsfendiyar oğlu Kızıl Ahmet, Turhan oğlu Ömer, Mehmet, Mustansır ve Süleyman Beylerle Veliddin oğlu Ahmet Paşa gibi tanınmış kimseler de bulunmakta idiler. Osmanlı ordusu Ereğli yoluyla Adana bölgesine gelerek önce Adana ve Tarsus kalelerini berkitti (17) Sonradan Ayas kalesine varıldı, Mısır'ın dizdaru kaçmış olduğundan kale harpsiz alındı. Bu seferde, Anavarza, Güre, Namrun ve (Molvana) kaleleri ele geçti. Sis kalesine de hücum eden Osmanlı ordusu, şiddetli bir savaştan sonra kaleyi alarak muhafızlarını tutsak etti (18) 893 (1487) yılında Adana kalesi yeniden berkitildi (19).

Boşkomutan Ali Paşa, İstanbul'dan hareket ederken o sırada Kapudan ı derya tayin edilen Hersek oğlu Ahmet Paşa da büyük bir donanma ile Gelibolu'dan Adana kıyılarına kadar geldi. Ahmet Paşa, kıyıdağ geçitten ilerlemek isteyen Mısır askerini topa tutacak ve gerekirse karaya asker çıkaracaktı. Bu yere tarihlerde Bakras dağı adı verilir (20). (Sonu var)

(12) Aşık Paşa zade tarihi, s. 234.

(13) İbni İyas, c. II, s. 242; Aşık Paşa zade, s. 234; Tac-üt-tevarih, c. II, s. 55; Künhülâhbar, s. 541.

(14) "Kocakale, Macdonald Kinneir'in Geçiş sar dediği yerdir (Seyahatname, s. 114); Macdonald bunun eski Tyana olduğunu sanır. Renel ile Makdonald'a göre Keyhusrev ve İskender Kilikya'ya buradan girmişlerdir. Keyhusrev seferlerinin tasviri, Renel, s. 38; Macdoald Seyahatnamesi, s. 126. Mennert'in sanmasına göre Keyhusrev

Aynzarbe'den geçmiştir ki doğuda üçüncü boğazdır; Cihannüma (614) bunu Serfendiğâr Boğazı adıyla kaydeder; ancak bu halde Dana ve Sarus ve Elbistan olmak lâzım gelir ki bu mümkün değildir, çünkü Komana Sarus ve Elbistan ise Pramus nehri üzerinde kurulmuş idi belki maden eski Komana'nın yerindedir. Lâkin Renel ve Kinnir'in söyledikleri bir olgu varki Keyhusever Kilikya'ya Aynzarbe'den girmiş ise ileri gidecek yerde Tarsus'a doğru dönmüş olacaktı. Kocahisar'ın eski Castra Cyri yerinde olması pek muhtemeldir., (bk. Hammer, tür. ter., c. IV, s. 260).

Daha önce adı geçen Birsbert (Birsbit) Cihannüma'da "Bir cebel-i âli üzerinde hısındır Sis'in canib-i şimalindeki bilâd ı Sis'e müşerrefdir bir merhale kadar baiddir," diye kayıtlıdır (bk. Cihannüma, s. 602). V. Cuiet (Turquie d'Asiye, t-II, p. 93), Birsbit'i Sis ilçesine bağlı ve o isimde bir köy dolayındaki kale olarak gösterir. 1080 den 1095 yılına kadar Ermeni hükümdarlarına merkez olduğunu ve bu ismin aslen Parç pert olup yüksek hisar mânasına geldiğini ilâve eder. Âşık Paşa zade (s. 215) bir de Muzluk hisarın söylüyorsa da buranın Mullen olması muhtemeldir. Âşık Paşa zade'de bu olguların sırası biraz karışıktır (bk. T O E M, sene V, nr XXIII, s. 206).

(15) Burada Kilikya'nın iki boğazını buluyoruz. Biri Tarsus yolunun uğrağı ve diğeri elâşyurdu'dur. Geçhisar'dan çıkılınca birinci boğaza gelinir ki Macdonald bir tarafını bırakmış ve onunla Renel'in fikrine göre İskender ve genç Keyhusever buradan geçmiştir. İkincisi mutlaka Aynzarbe'nin doğusundaki yer olacaktır, ki Cihannüma ve Mannert'in eserinde anılmaktadır. Burada üçüncüsünde yani Çakıl'tan hacılar, n geçtiği yoldan bahsolunmazdı; çünkü Sadrazam büsbütün onun karşılığı olan bir yerde, Kocakale yakınında ve daha çok doğuya doğru bir yerde bulunuyordu., (bk. Hammer, tür. ter., c. IV, s. 260).

(16) Hammer, tür. ter., c IV, s. 15-16,

(17) Hersek zade'nin esirliği ile sonuç bulan savaşta Mısırlılar Adana ve Tarsus'u geri almışlardı. Sonradan bu kalelerin Osmanlılar tarafından alındığına dair tarihlerimizde hemen hiçbir kayıt yoktur. Belki Davut Paşa seferinde Tarsus tarafına yürüyen Hadım Ali Paşa vasıtasıyla buraları alınmıştı. Yalnız İbni İyas (c II, s. 250), Osmanlıların Adana'ya vardıklarına dair 893 (1487) yılında Halep'ten Kahiye'ye haber geldiğini kaydetmektedir.

(18) Âşık Paşa rade tarihi (239, No. I), Tac-üt-tevarih (c II, s. 55), ve Künhulahbar (s. 543) muhafızın adını türlü şekilde kaydetmektedir.

GAFLET

Hayatımı param gibi harcamışım
Yıkılası bu şehirde.

Omüt demiş esir olmuşum I.
İçimden akan bir nehrde,
Boğulmuşum . .

Bu göçün altında büyümüşüm
küçümüşüm
Şu mavi dağların eteklerinde
Ağlamışım, gülmüşüm.
Ağacımdan yaprak yaprak
dökümüşüm.

Yirmi bu kadar yılı omuzumda
göğü taşır gibi gezdirmişim.
Ve yükselecek yerde topraktan
Yere girmişim.

Hamid Salih ASYALI

[19] Künhulahbar, s 543.

(20) Tac-üt-tevarih (c. II, s. 55)' te "yüz pare gemi ile Bakras dağına,, Künhulahbar (s 541)'de Bakras dağı kayıtları bulunmaktadır. İbni İyas (c. II, s. 252), bu yere Bab-ül-melik adını verir. Bab-ül-melik hakkında Weile, Geschichte des Chalifen (c. IV, s. 538, No. 3) de bilgi vardır. Aynı yazar (V, s 349, No 2), bu savaş yerinin İskenderun körfezinin doğusundaki Amanus dağlarıyla bu körfezin arasındaki bir geçitte bulunduğunu söyler. Kâtip Çelebi (Cihannüma, s. 603), Bakras'ın yerini bir dereceye kadar belli eder. Bu yerin Payas'tan İskenderun'a giden kıyı üzerinde bulunduğu ve Kipert'in yayınladığı haritada "Merkez-kalesi,, adıyla görülen yerin hemen güneyinde bulunan Plae Ciliciae- Seyriae ve "Bab-ı Yunis,, diye yazılı geçit yeri olduğu kuvvetle sanılır. Arapların Babülmelik dedikleri geçidin de burası olduğu sanılmaktadır. Hammer (tür. ter., c. IV, s. 20), bu yere Evliya Çelebi'ye dayanarak "Sakaltutan,, adını vermiştir (bk. Seyahatname, c. III, s. 46). Mehmet Şükrü Bey'in Esfar-ı bahriyye-i Osmaniyeye (c. I, s. 327)'de bu savaş hakkında vermiş olduğu bilgi Hammer'den alınmıştır.

(21) Tac-üt-tevarih (c. II, s. 56)'de "Ceyhan suyundan gûzar idüp Kızılca İrmaktan ubur ettiller ve Ramazan saminiinde Adara'nın Tarsus'tan yana vaki Ağa Çayırı'nda, "K ü n h ü l a h b a r .'' da (s. 544) " Kızılirmağı geçtiler,, kayıtları bulunmaktadır. Kızılcaırmak'tan maksat her halde Seyhan nehri olacaktır. Çünkü Adana ile Tarsus arasındaki araziye geçmek için Seyhan nehrini geçmek gerektir. Haritalarda, o bölgede görülen Kızıldere adlı İrmak, Silifke ile Tarsus arasında bulunduğundan bu bahis mevzuu olamaz. Harp meydanı olarak bildirilen Ağaçayırı'nın yerini ayrıca belli etmek gerektir (bk. T O E M, sene V, nr. XXVIII, s. 217).

İRÂDE

Yrzan : Celâl Tevlik SAYMEN

"Gizli ilimler, in o binazir üstadı Papüs, talebesine irade sahibi olmayı öğretmek için çeşitli yolları tarif ederken derki:

— Günlerden bir gün irade sahibi olmayı kafanıza koyunuz, aynı gün ister yağmur yağsın, ister, kar.. Havanın ve o günkü şartların müsait olup olmadığına bakmadan evinizden çıkınız Dolaşmayı evvelinden tasarladığınız yerlerden geçiniz. Eve dönerken de yerden bir taş alıp gelmeyi unutmeyiniz. Her zaman görebileceğiniz bir yerde kalacak olan bu taş, size irade sahibi olmak hususunda verdiğiniz kararı daima hatırlatacaktır.

Ve sonra taşa dönerek şöyle devam eder :

— Bu taş hükümdarların taşlarında parıldayan iri elmas tanelerinden bin kere kıymetlidir. Onu almak için iradeli olmaya azmetmiş bir insan başı yere eğilmiştir. Ve bu baş bir gün iradesi sayesinde neler yapmaya kadir olmayacaktır.

Hayat yolunda atılacak teşebbüs ve faaliyet adımlarının ilkinin iradeli olmak azminin teşkil etmesi lazımgeldiğini eskiler bizden iyi takdir ederlerdi. Bu günkü garplılar; Hint, Babil ve Arap ülkelerinde doğmuş olan gizli ilimleri besleyip büyüterek ondan irade ve ahlâk bünyelerini yetiştirecek dersler çıkarıyorlar.

His terbiyesi, irade terbiyesi, iş terbiyesi, ahlâk terbiyesi, hayat ve muâşeret terbiyesi dedikleri bütün bir yaşama prensibi, hiç şüphe etmemeliki, "Sciences ocultes,"ün, Gizli ilimlerin birer küçük faslından ibarettir. Bunları bugünkü yaşama şartlarının maddiyatı arasına o kadar maharetle serpiştirmişlerdir ki biz bunun neticelerini gördükçe Avrupalı veyahut Amerikalının zekâ, bilgi ve bilumum yaradılış bünyesinin pek ziyade yüksek evsafa olduğunu tahmin eder oluyoruz. Halbuki..

Halbuki, onları bizden ne irfan, ne vicdan, ne zekâ farkları ayırır. Yalnız bir nokta, bir nokta varki oda uzun ve yorulmaz bir sa'yile işleyen akıl melekelerinin bu medit sa'ya karşı gösterdiği istidattır...

Bu istidat, Avrupalıda kendi kendine tekevün etmedi. Ana rahminden düşen çocukların dünyaya açılan gözleri, önllerinde ilk defa olarak hayatın muayyen prensiplere bağlı olduğunu gördü. Her ağlayışta bir memenin veya bir mamanın ağza sokulmadığını his etti. Uyku, gıda, hava ihtiyaçları, bir makine ritmiyle vakit ve zaman meselesi halinde mülâhaza edilen bir dünyaya girdiğini anlayan çocuk, miğdesini ve kafasını bu tempoya uydurmak mecburiyetinde kaldıktan sonra mektebe gidip gelmeye başlayınca orada da aynı prensiplere bağlı bir tempoanın muzikasını dinledi. Tarih ve coğrafya dersleriyle birlikte (iradeli olmak) kurslarına o derslerden daha önemli bir iti-

bar ile yer aldığını müşahede etti.

Demir İrade gayesini şaşkırt bir bilginlik veya kupkuru bir diploma kazanmak huyusından daha üstün tutan irfan müesseseleri, çocuga bilgi ile birlikte iradenin bütün faziletlerini sunuyordu.

İradenin huya girmesi için mümkün olan her şeyi yapan garp diyarının ferdi veya ma'şeri hayat ve ruhiyatında gördüğümüz yüksekliğin sebebi ne kadar mülâhaza edilirse edilsin, buluan neticenin geniş mikyasta bir irade kuvveti olacağına şüphe etmemelidir. Şu halde..

Şu halde bukadar basit bir keyfiyetin evlerimize, mekteplerimize ve nihayet hayatımızın vassat mütenasibi olan cemiyetimizin bünyesine mal edilmesi için tereddüdümüz neden?

Nasara yensuru ile kaybettiğimiz asırları Cumhuriyet Rejimi, maddi ve hakiki bilgilerle telâfi etmek gayretine düştü. Lâkin yirmi küsur yıllık bir inkilâpçı metotla yürüyen okutma gayreti arasında (Demir İrade) yaratmak programının yer almadığını hayretle görüyoruz. Halbuki yalnız bu kuvvettir ki bize bildiklerimizi iyiye, gayeye, mefkûreye, yurdun ve milletin yükselmesi uğruna kullanmak salâhiyetini verir. Hayat sahnelerinde ifaya mecbur olduğumuz rolleri kalplerimizde irade kuvveti mevcut olduğu müddetçe maharet ve salâhiyetle oynayabiliriz Yaşamının kendine mahsus prensiplere bağlı bulunduğu bu asırda çocukları ve büyükleri hudai nâbit bir halde hayate salıvermekle yüz sene yaşasak faziletle başarılmış eserler görmek nasibimizden geçmez.

Bu mukaddime, mekteplerde eksik bırakılan bir keyfiyetin Halkevleri tarafından gözönünde bulundurulması temennisiyle yazılmıştır. Bu kutsal evlerde irade hakkında kurslar, konferanslarla doldurulmuş geniş bir programın ilk çizgilerini gördüğümüz gün, gönlümüz ferahlayacaktır.

ÜNANİMİZM

[BERABERLİK]

Yazan : LÜTFİ AYDA

Andre Maurois meşhur Fransız yazarı Jules Romains'in ortaya attığı (Ünanimizm) -beraberlik-sistemini ele alıp, aynı yazarın «bir dünya görüşü» adlı makalesinde bu sistemi incelemeye uğraşıyordu.

Son günlerde, Avrupa gazete ve mecmualarında ele alınan bu fikir cereyanı üzerinde, bir kaç satır yazmak -Jules Romains'in tâbirile «eyi insan» olmağa yaklaşmak olacaktır.

Rönesans'dan beri yirminci yüz yıla varıncaya kadar, büyük fikir adamlarının meydana koydukları ve hayatları boyunca müdafaa ettikleri fikirler, devirlerden devirlere intikal ede ede ve her devrin sosyal gelişmesi üzerinde derin tesirler bıraka, bıraka, zamanımıza kadar sürüp gelmişlerdir. Ama, insan topluluklarının devirlere göre ayrı ayrı görüş, sezgi, duyuş ve düşünüş telakkileri birbirlerinden ayrı olduğundan; geçen yüz yıllardaki sosyal anlamla bugünkü arasında oldukça büyük farklar göze çarpar. Meselâ dinin ve Allah korkusunun kuvvetle hüküm sürdüğü onyedinci yüz yıldaki fikir cereyanı, Pascal'ın ortaya attığı şu soruda toplanır: Ruhun kurtuluşunu sağlamak için Allahın mağfireti yetermi?

Oa sekizinci yüz yılda mesele değişir. Allah fikrinden ziyade insanların saadetiyle, huzuriyle, daha doğrusu topluluğa meydana getiren ferden benliğile ilgilenen Russo ve Volter o devrin ehemmiyetli sorusunu meydana koyarlar: İnsan yaratılıştan eyi ve tekâmüle elverişli midir?

On dokuzuncu yüz yılda yetişen Darwin'le Taine ise tabiata bir kat daha yaklaşarak: gerekircilik doğrumudur? Nevilerin tekâmülü, fizik kanunlarına tâbi midir? Sorusunu koyarlar...

Neticede, yirminci yüz yılda ortaya atılan sorular, günün ehemmiyetli konusu olan: fertle Cemiyet arasında hakiki bir ahenk bulma işine dökelür.

İşte Jules Romains beraberlik (Ünanimizm) adı altında, bu büyük soruya cevap vermeğe çalışır. Ünanimizm kelimesini biraz daha açacak olursak, onda görünürdeki beraberlikten başka şu manaların da gizlendiği sezilir: Adem oğullarının zevk, arzu, heyecan gibi his âlemlerinde de bera-

berlik tesis etmeleri.

Andre Maurois'ın dediği gibi: «fertler ortaklaşa duygular duya bilir ve ortaklaşa fikirleri paylaşabilirler. Romancılar, şairler, muharrirlerde yazdıkları eserlerle fertlerin bu Kollektif düşünce ve duygularını tamamlamaya çalışabilirler.»

Bu suretle müayyen topraklarda ortaklaşma fikrile kurulan Devletler eğer otoriter bir elin, meselâ bir Diktatörün veya bir Kralın şahsî baskısı tesirile kurulmayıp ta, sırf tabii bir inan ve sevgi ile meydana geliyorsa, bu memleketlerde hakiki Ünanimizm kendini göstermiş, fertlerle Cemiyet arasında sıkı bir iş birliği, samimi bir ahenk kurulmuş demektir.

Jules Romains'e göre, beraberlik (Ünanimizm) duygusunu insanların en hür ve serbest anlarında meydana koyarlar. Hürriyet havası içinde yaşayan fertler gayri şuarı olarak bu beraberliği yaratırlar. Maurois bu hususta şu misali verir: «uzun bir tren yolculuğuna çıkan ve bir kompartimanda birleşen ayrı ayrı memleket yolcuları, çok geçmeden birbirlerini tanımadıkları halde, içlerinde bir beraberlik hissi duyarlar. Ve artık hariçten kompartimanlarına gelecek yabancılara, tren memurlarına karşı beraberce dikkate diğer bir cephe alacaklardır.» Jules Romains bu suretle kompartimandaki yolcuların his ettikleri bu beraberlik fikrine, yirminci yüz yılın «Allah» adını verir.

İki sevgili tasavvur ediniz, bunlar bir çifttirler. Ama, çiftler dışında kuvvetli bir beraberlik ruhu doğmuştur ki, bu ruha de «Allah» adını verebiliriz, der.

Bu anlâm dahilinde, muharrire göre dünya devletleri arasında hakiki bir sulh ve refah ve devamlı bir saadet yaratmak için, ve fertle Cemiyet arasında normal bir ahenk kurmak için her türlü baskıdan, tesirden ve Devlet adamlarının şahsî otoritesinden uzak kalacak bir [beraberlik Ünanimim] esasını geliştirmek gerecektir.

Mesele daha Objektif olarak ele alınırsa J. Romains'in ortaya koyduğu bu fiki, ileri ve mede-

Senen Sayfa 16 da

NİÇİN

Çukurova!

1 Nisan 1937 yılındanberi yayınlanan Görüşler dergisi bu sayıdan itibaren "Çukurova" adıyla ve yeni bir numara ile yayınlandı.

Görüşler, herhangi bir muhitte ve herhangi bir kimse tarafından yayınlanabilir bir mâna taşımaktadır. Halbuki dergimiz Adana Halkevenin ve dolayisiyle bütün çukurovanın rengini belirtecek ve sesini aksettirecek durumda ve ödevindedir.

Gerçi görüşler kalmak şartıyla de aynı ruhu taşıyabilirdi ve ötedenberi de bunun dışına çıkmış değildir. Biz herşeye rağmen adının da ruhuna uymasını, adın ve muhtevanın iç içe bulunmasını daha uygun bul-

duk.

Çukurova uluorta bir coğrafya tabiri olmakian çok, bir tarih ve bir kahramanlık sembolüdür.

Görüşlerin ihata ettiği mâna "Çukurova" adı yanında çok dar ve çok cılız kalır.

Milli bir birlik havası içinde gelişen Adana, Çukurova adıyla kaynağından sıyrılmış, kollarını bütün bir ovaya açmış Seyhan ve Ceyhan gibi taşkın ve şiirlidir.

Biz biraz da "Görüşler" adı içinde sıklığımızı daraldığımızı duyduğumuzdan bütün bir ferahlık içinde selâmete çıkmayı "Çukurova" adında bulduk.

Bu adı, armamızdır diye seçtik.

ASYALI

DOĞDUĞUM ŞEHİR

*Engin yeşil ovalar, karlı yalçın mor nağlar
Bana ninni söyleyen doğduğum güzel şehİR.
Canlanır gözlerimde, sul kokar, sular çağlar
Bana ninni söyleyen doğduğum güzel şehİR.*

*Başarı, renk, renk olur, kırlar ilâfi şalı
Çiçekleri, gülleri, rüzgârları sevdalı
Cenup kızları gibi, şirin, şuş ve edalı
Bana ninni söyleyen doğduğum güzel şehİR*

*Renkler kelebek olur, pamuk açar yaz olur
Çünkü yeşil ovalar, fül örter beyaz olur
Bir gellin sessiz, şayal olur, naz olur
Bana ninni söyleyen doğduğum güzel şehİR.*

*Yıllardır ondan uzak çekilmez sıla, acı l
Yol carsa ona götür, al götür arabacı.
Ruşuma bir sıraydır, başıma şeret tacı
Bana ninni söyleyen doğduğum güzel şehİR*

İbrahim TEKELİ

Hitabe ve Konferans

Arif Nihat ASYA

Biri ayakta söylenir, biri oturarak verilir.
Hitabe kaynatır, konferans demler.
Hitabe ayakta dinlenir, konferans sanlayada,
koltukta.

Biri salon ister, koltuk ister, konfor ister,
kürsü ister ; kürsüde örtü, örtüde sürahi, yanın-
da bardak ister. Öteki, bir merdiven basamağı,
bir duvar üstü buldu mu başka bir şey istemez.
Bunlar da olmazsa kendisine kürsü olmağa hazır
omuzlar bulur.

Hitabe sürat, konferans mukavemet koşu-
dur ; bu ayaklı ise o, kanatlıdır.

Konferans düşünülmüş, taşınılmış; ölçülmüş,
biçilmiş, tartılmıştır. Hitabe ölçüye, tartıya şamar
olur.

Biri musluktur, ayarlı akar; Öteki fıskiyedir,
fıskırır.

Konferansçı soğuk kanlılıktır ; hitabeci baştan
ayağa harekettir, çeviklidir, sarsılmazdır, sarsma-
dır.

Hitabe şiddetli de, acıklı da ; konferans ve-
karlı da, içli de olabilir.

Konferans nişan alır, hitabe ateş eder. Yahut
hitabe hasma çelme takar, konferans hasmın eli-
mi kolunu bağlar. Hitabe ve konferans aynı ma-
denden silâhlardır, fakat aynı cinsten değildir.

Konferans satranç oyunudur, damadır ; hita-
be koşudur, hücumdur.

Konferanslar halı dokur, hitabeler bayrak açar.

Gün olur, konferansların uyuttuğunu hitabeler
uyandırır ; gün olur, hitabelerin çıldırttığını kon-
feranslar iyi eder. Hitabelerin de afyonlusu ola-
bilir.

Hitabe şarlatanlık, konferans kılıbıklık olun-
ca kulaklara tıkanmak düşer.

Kitaplarda ve göklerde büyük heyecanlardan
kalma hitabelerin şımşığı zaman zaman hâlâ ça-
lar. Bu parıltıların ışığında yollar görünür. Ve
büyük konferansların ruhaniliğinden kalma bir
bulut gölgesini, zaman, zaman anımızda duyarız.

Hitabe beşinci kattan caddenin taşlarına dü-

şen bir sürahinin şangırtısıdır. Caddeyi boşuna
telâşa verebilir. Konferans bir kuyu çıkırganın ge-
cirtisidir ; ipinin ucunda kovası varsa ve sağlam-
sa su çıkarabilir.

Konferans kürek çeker, hitabe yelken açar.

Konferansta ölümler değil soğukkanlılar, hita-
bede deliller değil akıllılar konuşmalıdır.

Hitabeler ve konferanslar ninni de, ağıt da
olabilirler.

Konferans çatıların, salonların hastalık hasta-
sı ; hitabe sarhoşların narası olmamak gerek.

Konferansçının terini mendi siler, hitabecinin
terini rüzgâr kurutur. Onun mendi! kendi mendili,
bunun rüzgâr kendi yurdunua rüzgârı olmalıdır.

Hitabenin oparlörü kendindedir, fakat herkesi
sağır yerine koymamalı. Konferans ta, bizi bir sa-
londa olsun, opar!öre muhtac etmiyecek kadar
sesini çıkarmalı

Hitabecinin nabzı sıklaşır, ateşi artar. Bu ateş
kırkı bulmamalı. Konferansçı da biraz daha can-
lanmalı. Esnemeli, esnetmemeli ; uyumamlı, uyut-
mamalı.

Hitabe "Yaşasın!," der; Konferans "Yaşama-
sına lüzum vardır" demek ister.

Hitabe "Kahrolsun!," der; Konferans "Yaşamam
mahzurludur.," diye fikir beyan eder.

Hitabede "Ey," çoktur, konferansta "ey," yok-
tur. Hitabe "ey"lerinden birazını konferansa ver-
meli; konferans ta bunları kabul etmeli.

Bazan konferan, eker, Hitabe biçer. Bazan
hitabe diker, konferans devşirir.

Hitabe tepeye kestirme gider, konferans do-
lana dolana çıkar.

Hitabe yolcusunun, hızdan kalbi durabilir. Kon-
ferans yolcusunun ise yol bitmeden ömrü bite-
bilir. Biri hızını kısmaktan, öteki yolunu kısalt-
maktan korkmamalı.

Konferans, ateşi küller altında saklar. Hitabe,
tam zamanında söylenirse, külleri savurur, ateşi
tazeler ; Fakat o da bir ninni tutturursa ateş u-

(Sonu S. 14 de)

KİMDİR, NEDİR?

YAPRAK DÖKÜMÜ

Hazırlayan : Selâmi ASYALI

Ali Rıza Bey beş çocuğunu ve karısını memurluktan aldığı aylıkla geçindiriyordu. Namus bahsinde haddinden fazla titiz, ağır başlı muhterem bir zattı. Çalıştığı dairede çok seviliyor ve üstün meziyetlerinden dolayı çok iyi karşılanıyordu. Ali Rıza bey dairenin iftihar edilecek karakterde değerli bir memuruydu. Tavsiyesiyle işe aldırıldığı fakir ve güzel bir kızın babalığını memnuniyetle yapıyordu. Fakat bir gün bu himayesi altındaki güzel kız namus bahsinde çok tıtır olan Ali Rıza beyi pek müşkül bir duruma düşürdü. Bu genç kızın bu türlü hareketini hazmedemedi ve dairede gözü önünde olup bitenlere kayıtsız kalmadı. Ve işinden ayrılmak zorunda kaldı. Böylece namusun manevi kuvveti maddenin merhametsiz izdirabını aklına bile getirmede. Ve bu dürüst adam bütün mantığını durduran bu yolsuzluğun mükâfatı olarak çocukları ve karısıyla aç kalmak gibi bir tehlikeyle yüz yüze kaldı. Bununla beraber talih bu aileye tamamen yüzünü çevirmedi. Oğlu Şevket bankada memur olmuş, ailenin bütün yükünü omuzlarına yüklemişti. Fakat ne yazık ki çok itina ile büyütülüp yetiştirilen Şevket evli bir kadını sevmektedir. Şevketin bu kadula evlenmesi büyük kız kardeşi Fikretten başka hepsinin işine yarıyacakmış gibi Ali Rıza beyi ikna ederek Ferhüneyi eve aldılar. Ferhüdenin gelişi evin havasını tamamen değiştirdi; evi ve içindekileri sefahatin kucağına yuvarladı. Ev bütçesinin bozulması Şevketin bankadan para kaldırmasına ve bu yüzden hapse girmesine sebep oldu. Ferhüde evden kaçtı, kardeşi Neclâ bir Suriyeli ile evlenip Suriyeye gitti. Sefil bir vaziyete düşen Ali Rıza bey evini satıp daha ucuz bir ev alıyor.

Kızı Leylânın kötü yollara sapması Ali Rıza beyi bu ilerlemiş yaşında çileden çıkarıyordu.

Nihayet Ali Rıza bey evlenerek Adapazarına gitmiş olan kız Fikrete misafir oldu. Tekrar evine dönüşünde artık kız Leylânın eve ayak başısını menetti.

Ali Rıza bey fele olmuş ve hastaneye kaldırılmıştı. Bir müddet burada kaldıktan sonra karısı ve kız Leylânın yardımıyla Ali Rıza bey Leylânın nikâhsız kocasının evine getirildi.

Şerefli bir yuvayı dağıtan ve Ali Rıza beyi bedbaht eden KİMDİR, NEDİR?

HERAY

Mecnun ki lâilâhe illâ der idi.
Teklif-i şuur eyeseler, lâ der idi.
Ol merteye Leylâsına meftun idi kim
Mevlâ!.. diyecek mahalde Leylâ der idi.

Yenişehirli AVNİ

☆

Leylâ .. diye Leylâ, diye bir gün
Leylâ sanacak bakki da bulsa.

Hasan-Ali YÜCEL

☆

Ve meftabı en beğendiğimiz yerde
Bir masal meyvesi gibi paylaştık.

Pol Valeri

☆

Bir masal meyvesi gibi paylaştık
Meftabı kırılmış dal uçlarından.

Ahmet Hamdi Tanpınar

☆

Altın saçlı bir gözün masmavi gecesinde
Ay bir masal gülüydü titrek dal uçlarında.

RİSA POLAT

☆

Dış ne kadar yüksek ise yol anın
Üstünden aşar.

YUNUS EMRE

☆

Uzakta dağlar aşılmaz gibi görünür,
Yürü muhakkak bir yol bulacaksınız.

ALÂİN

☆

Bu karanlık leyâl - i kasvette
Öyle hissederiz ki göyâ biz
Ebediyetle rûberû geliniz.

Cenab ŞAHABEDDİN

☆

Annemle karanlık geceler hazı çıkardık ;
Buşlukta denizler gibi yokluk ve karanlık
Sessiz uzanır tâ ebediyetlere kollar.

Ahmet HASİM

AY DOĞUYOR

II

Ay doğuyor akşamdan,
Karşıdaki ıssız dağdan,
Işığı vurdu evime.

☆

Kapımı açtım aya,
Kulübem döndü saraya,
Şimdi değmeyin keyfime.

☆

Beni bırakın bu demde,
Ve ben bu köy kulübemde.
Şiirime dalacağım.

☆

Anmasın beni bir kimse,
Ve yaşamk sessizlikse'
Ben bu köyde kalacağım.

Cengiz TURHAN

BU VATAN

Şirin şirin pınarlar
İnler yüce çınarlar
Her dem esen rüzgârlar
Durağıdır bu vatan

☆

Hakkın doğduğu yerin
Sınırdaki neferin
Alın doktûğü terin
Kaynağıdır bu Vatan.

☆

Dağlardan eşan sular
Ümit yüklü bulutlar
Dinlenecek yolcular.
Uğrağıdır bu Vatan.

☆

Ana gibi sevenin
Ödevini bilenin
Onun için ölenin
Bayrağıdır bu Vatan

☆

Uğruna akan kanın
Bu toprakta yatanın
İyi bil ki, Ata'nın
Armağını bu VATAN

Alptekin GÜVEN

İnsan ve Tabiat

Goethe'den : Orhan Remzi Yüregir

Şayet nehrin üzerindeki kayalardan şu bereketli vadideki tepelere doğru bakacak olursam ve etrafımda meydana gelen, fıskıran her şeyi görürsem, şu dağın eteğinden sık ağaçlarla giydirilmiş yüksek zirvesine kadar vadilerin birbirine benzemeyen kıvrımlarında sevimli ormanların gölge verdikleri gözüme çarparsa ve hafifce haşudayan kamışların arasından kayıp giden sakin dereyi, hafif bir akşam rüzgâriyle semâda oraya buraya sallanan sevimli bulutların parlayışlarını görürsem, sonra, etrafımdaki ormanı canlandıran kuşları işidirsem ve milyonlarca su sineklerinin, güneşin son kızıl şualarında dansettiklerini ve bu son titriyen şuaların nazarıları ile sayısız böceklerin, otların arasından çıktıklarını müşahede edersem, onların etrafımda sağa sola uçtuklarını, vınladıklarını işidirsem ve zeminde dikkatle gezindiklerini, gıdasını sert kayalardan zorla alan yosunu, kuru kuşların altında yetişen katırtırnağını görürsem, bütün bunlar bana derin bir heyecan verir ve tabiatın mukaddes hayatını önüme açar. Bütün bunları sıcak kalbimin içerisinde imişler gibi duyarım ve kendimi akan bir bolluk içinde, ilâhlar sırasına geçmiş gibi hissederim. Bu sonsuz dünyanın muhteşem şekilleri, ruhumda bütün yaratma kudretini harekete getirirler, sakin dağlar beni çevreler, uçurumlar önümde durur, çağlayanlar aşağıya düşer, yuvarlanır, nehirler altından akar, orman ve dağ sisileleri çınlar. Arzın derinliklerinde, birbirlerinin içinde, yaratmak ve yapmak faaliyetini, bütün bu mütecanis olmayan kuvvetleri görürüm. Arz üzerinde ve semanın altında, muhtelif yaratıkların kötülükleri fıkır fıkır kaynar, bunların hepsi, hespi bin türlü vaziyetlerle beşeriyetin içine girer ve sonra da insan, eminiyet ve gururla evceğizinde kendi düşünceleleriyle bu geniş dünyaya yerleşmek, hâkim olmak ister. Zavallı delil.. Sen bütün bu imkânsız olan şeyleri düşünüyorsun Çünkü sen o kadar küçüksün kil.. Uçsuz buçaksız dağlardan, ayak değmemiş sahraların üzerinden, meçhul okyanusların nihayetine kadar, ebedi yaratıcılığın rüzgârı esiyor, bu rüzgârı hisseden ve ba suretle yaşayan her zere neşeleniyor. Ah, o zamanlar, kaç defa, kendimi, üzerimden uçup giden bir turna'nın kanatları arasına bırakmak, sonsuzluğun köpüren bar-

Lütfen Sayfayı Çeviriniz

Vilayette Sihat durumu

VEREM ve ADANA

Yazan : Dr. Bedri GÖRGÜN

Ötedenberi halk arasında dolaşan bir inanç var: [Adana'da verem azdır] Sıcakların bu hastalığa burada kolay kolay yer vermediği sanılır. Oysaki veremin sıcaktan korkan veya sıcak iklimlerle dostluk gösteren en küçük bir durumu yoktur. Bilâkis sıcak, güneş çarpması ve sıcak hava akciğer solunumu güçleştirir Boğucu sıcaklarda insanın bunalması pundan ileri gelir. Akciğerlerde hava durgunluğu baş gösterince verem mikropları oraya yerleşerek çalışmaya başlar. Bu mikroplar yüz derecede az olan ısıda kolay kolay ölmezler. Herkes bilir ki damarlar, bilhassa el üstünde görülen kara kan damarları yaz günleri pek genişler; meydana çıkarlar. Kışın soğuktan bu damarlar büzülür ve berenin derinin altına gizlenir İşte sıcak yerlerde damarların böyle genişlemesiyle boğucu ve rutubetli havanın akciğerlere girip çıkması güçleştiğinden verem artar. Yaşama şartlarının basit ve gıda maddelerinin yetersizliği vücudu zayıf düşürür. Hayat pahalılığı da inzımam edince sıcak iklim verem için hayli elverişli ve tehlikeli bir yer sayılmalıdır.

Adana'da veremin günden güne artmasındaki sebeplerden biri de sıtmadır. Sıtma ile verem biri birini çağırın ve tamamlayan iki hastalıktır. Sıtma insanı kansız ve kuvvetsiz bırakır. Zayıf düşen sıtmalı vücut verem mikroplarına karşı duramaz. Bu suretle akciğerler verem mikroplarının istilâsına kolayca uğrar. Birçok sıtmalı, dalağı göbeğine kadar inmiş hastaların inmiyen ateşlerinin altında - iyi bakılacak olursa - alevlenmeğe yüz tutmuş bir verem ocağı bulmak her zaman için mümkündür.

Verem hastane ve sanatoryoları, prevantoryoları yani vereme karşı uyarlık gösterecek yapıda olanların dinlenme ve beslenme yerleri hiç bir zaman sıcak illerde kurulamaz. Bu sebpten Adana'da şimdiye kadar hiç kimse bir verem dağından, hayat neşesini, mevcudiyetimin tehdid edilmiş kuvvetinde, bir an her şeyi kendi içerisinde ve kendisini meydana getiren varlığın bahçiyarlığının bir damlasını, içmek için' uçsuz bucaksız denizler sahiline uçmak hasretini çekmişim'

hastanesi açılması fikrini ileri sürmemiştir. Ancak verem hastaneleri çamlık, temiz havalı, serin dağ başlarında, deniz kenarlarında kurulabilir. Böyle yerler verem mikrobu için ilâçtan daha tesirli birer tedavi yeridir. Veremli hastaları kurtarmak için vakit geçirmeden hemen yaylâlara, yüksek ve serin yerlere göndermelidir. Burada bol gıda, temiz hava, bol güneş, mutlak istirahatata birkmalıdır.

Veremi iyi olmaz bir hastalık sananlar çok aldanırlar. Çünkü bilgili ve metodlu bir bakımla veremli çok defa hastalıktan kurtulmaktadır.

Verem hastanelerinin ücretle bakanları pahalı olduğu için fakir hastalar bu gibi teşekküllerden faydalanamazlar. Devlet tarafından kurulmuş müesseselere baş vuran veremli sayısı da pek çok olduğu için aylarca sıra beklemek zorunda kalırlar. Halbuki halkın sağlığı ile ilgilenmek ve onlara bu konuda büyük yardımlarda bulunmak için halk tarafından kurulmuş dernekler vardır Bizde bunun en iyi örneğini - eğer yaşaması mümkün olursa - (Verem savaş Derneği) verecektir.

Okuyucu soruları:

Bay Aytekin Taşkın - Adana

— Yaz isiliklerinden korunmanın çaresi var mıdır?

— Isilik sıcaklardan ileri gelen ve derideki bazı deliklerin tıkanmasın eticesi kırmızı benekler yapan arızadır. Her gün bol soğuk su ile iki üç defa banyo yapmak, varsa isiliği geçirir, yoksa olmasına engel olur.

Bayan Melek Seval - Adana

Yüzdeki leke ve ergenlik sivilcelerinin çaresi nedir?

— Yüzdeki lekeler en çok yaz güneşinin Ultraviöle denilen ışığından artar ve çoğalır. İlk bardan itibaren böyle hassas derililer yağsız krem kullanmalıdırlar. Ergenliklilere gelince onlar, iç sağlığı bezleri yetersizliği olduğu için mutlaka bir deri hastalıkları mütehassısına göstermek lâzımdır.

Koyun ve Kaval

Zeynel Besim SUN

Söylenen sözü bön, bön dinleyenlere (Koyun kaval dinler gibi dinliyor) derler. Dedelerimiz ne ince buluşlu, ne müdekkik insanlarmış?. Gerçekten koyun en aptal hayvandır; kavalı dinlemez, duyar.

Asrı Mezbaha lâfı Türkiyede ilk çıktığı zaman, Avrupada meselâ Prag mezbahasını görmüş olmakla beraber, asrı kelimesinin cazibesine ben de kapılmışım İzmirdeki açılış törenine çağırıldılar; merakım dağıldı. Bu asrilikte hayvan için değişmiş hiç bir şey yok. Toprak yerine betona yatıyor, o kadar! Yere yatırılınca kadar geviş geğiren koyunun ahmaklığı, kavaldan çıkan sesle ilgilenmesine elbette mânidir. O duyar, dinlemez, zevk almaz, çünkü akli veya ruhi üstün duygulardan mahrumdur.

Demek istediğim şuki: her söyleneni hayran, hayran dinlemek, her söylenene behemahal çarpaz künde vurmağa çalışmak kadar kötüdür. Birinci tip herkese âlet, ikinci tip de bir numara şirret olur. Allah bir dersiniz: birincisi (acaba neden bir) diye düşünmeden kabul eder; ikincisi ise (evet amma benim bildiğime göre dört) cevabını verir Ben iki tipten de nefret ederim.

Üç sene evvel yarım asırlıktım. Bu müddet zarfında ne doğru sandıklarım yanlış, ne yanlış sandıklarım doğru çıktı; sayıp dökmeme imkân yok. Yılların örsünde tecrube çekicile dövüle, dövüle insanda zan'lar azalıyor. keskin kanaatler çoğalıyor. Yaşlıların gençlere müttasıl nasihat vermek istemesinin sebebi, yaşlılık değildir; aceleciliktir. İnsan yaşlandıkça yirmi yaşındaki bir delikanlının da kendisi gibi ağır başlı olmasını istiyor. Buna imkân varmı? Yok; fakat bizim düşük çenemizi de durdurmağa imkân yok. Netekim ben de bu yazıyı aynı düşünce ile yazıyorum ve gençlere şunu demek istiyorum:

Her duyduğunuzu veya her öğrendim zannettiğinizi behemahal muhakemeden geçirmeğe alışınız. Lâfı, koyun kaval dinler gibi dinleyip aynen kabul eden, yahut bilgiç görünmek hevesile her sözü yaralamağa çalışan genç, en hakiki, gülünç, bâzan de iğrenç olur. Ben bir genç tanırım; ser-seriliğinden tahsilini tamamlayamamıştır; her konuşusunda filan Bakan'a akıl verdiğinden, filan Mebusu tektir ettiğinden söz açmazsa içi rahat etmez.

Bir de şu meşhur (Ben bir Türk genciyim Efendi, gözünü aç) tekerlemesi var. Kim Türk genci değil ki?. Türk genci olmak insana özel bir imtiyaz vermez kıl. Bunda bir üstünlük bulabilmek için insanlık evsafına sahip olmak gerek. Yoksa yarın (Ben bir Amerikan genciyim efendi) hitabının karşısında apışıp kalmak mukadderdir. Uçağı yapan o, Atomu atan ol.

Bu sözlerimi koyun kaval denler gibi dinlemediniz her haldel. Muhakemenizi işletiniz; göreceksiniz ki milletin dileği Türk gencini, Amerikan genci kadar hayata hazır ve hâkim durumda, gururla, seyretmektir. Bu ideale giden yolu târife lüzum var mı?.. Her türlü hodbialikten tecerrüt ederek asrın icaplarına uymak! Türk genci her bakımdan ilerlemeze Türk milletini ilerletemez.

Ne diyordum? Evet; Koyun - Kaval hikâyesil. Hayatın en kudretli unsurlarından birisi de propagandadır. Bu propagandaları koyun kaval dinler gibi dinleyenleri evire, çevire süzgeçten geçirmediğe kabul cihetine zinhar yanaşmayınız, Daha doğrusu, politikaya seçimden seçime vazifeniz olan bir yurt ödevi gözile bakınız. Asıl iş, kafayı işletmekte ve durmadan ileri gitmektedir.

ONBEŞİNCİ BAHAR

Ne yesem tadı yok ağzımın,
Gözlerim ne görse bomboş;
Kulağım neyi işitse sağır,
Bir zayıf kuluna yükleme bu kadar üzüntüyü
Allahım çok acı, çok ağır...

Ne yapسام nereye gitsem
Tabutumun yanındayım
Acı bana Allahım bir uzun hayat n
Henüz onbeşinci baharındayım

Necati KÂHYAOĞLU

HİKAYE

TERKİ

Kardeşim - Turgut Akhun - a .

Yazan : Tarık SERFİCE

Gün doğmasına daha çok vardı. Yaralı bir sırtlan gibi soluyarak dağ, bayır aşan beyaz kısrakın; kapuklu ağızını kanatan gemlerin gevşediği sırada çift kanatlı büyük han kapısı aralandı ve bir gölge;

— Hoş geldin arslanıml!

Diyerek yanlarına seyirtti Bir çıra ışığında kısraktan atlıyan levend adam; terkiden ömürünü değerinden üstün tuttuğu hamulesini bir tüy gibi aşağı alıverdi. Eu, çıpiak ayaklarını da kadife terlikleri ve oyalı yemenisi altında dağılmış uzun saçları ve nihayet yarı örtüncibildiği entarisıyla, süzgün bakışlı tap faze, körpe körpe bir kız vücuduydu. Hırçın hareketlerle han avlusundan odaya çıkarıldı ve delikanlını:

— Artık inadı bırak.

Dediği zaman bile, o sızlanarak açık göğsünü elleriyle kapıyor, bal renkli gözlerinden durmadan yaşlar akıyordu;

— Elimden gelseydi ve yetişebiseydim - diye kesik kesik hıçkırdı - Seni öldürmem mümkündür. Fakat çok boş avlandım.

Genç adam gülümsedi

— Kismetim varmış.

ve hancının getirdiği bir feraceyi ona verirken sesini yumuşatarak ilâve etti:

— Şunu da üstüne al ve rahat et! Atım iki saat dinlenir, sen de uyursun. Sonra tekrar yola çıkarız. Hırçınlaşma. Düşün ki; bu benim için bir geref meselesidir,

Artık olan oldu.

Genç kızın zaten mücadele edecek hali kalmamıştı. Bitkindi.. Üç saata yakın at terkisinde doğacak binbir tehlike ve korku içinde âsâbı gerilmişti.

İçini çekerek:

— Evet.. diye mırıldandı. Olan oldu, fakat ben senin olmayacağım.

Bu sözü duymamış gibi görünen delikanlı odadan çıktı ve kapıeşiğinde serilmiş bir şilteye uzandı

Yalnız kalınca ağılıyarak hırpalanmış vücudunu yet sergisine atan genç kız; kendisinin zararsız bir hale gelir at sırtına atılınca da dar onunla gücünün yettiği nispette yaptığı mücadeleyi hatırladı: halâ iri erkek avuçların kapadığı ağız, dudakları acıyor; halâ demirparmakların incittiği bilekleri, omuzbaşları sızlıyordu. Ve sonra dört nala köyden uzaklaşan atın terkisinde mecburen beline sarıldığı bu el erkeğinin sıcaklığını ve arkasında dayadığı başıyla hissettiği heyecanlı, derin nefeslerini düşündükçe; yeniden duyuyormuş gibi bir ürperme ile içi titredi.

— Yarabbi.. diyerek hıçkırdı. Hcaba kurtulabileceğimim.

Eakat ümitsizdi. Çünkü kaçırılması o kadar ani ve gözden kulaktan uzak olmuştu ki, kendisi bile neye uğradığını anlamadan bir at terkisine atılıvermişti. Hiç şüphesiz menzile vardıkları, genç adamın topraklarına girdikleri zaman her şey bitmiş olacaktı. Bu ne cüretti... Bu adam tek başına onu nasıl ana baba kocağından kaçırmıştı. Üzerinde gezen bir ateş yalazasıyla delice yerinden ırladı Kapu ardından eşikte bekleyen Muzaffer bekçisinin rahat uykulu nefesleri geliyordu. Oda da imkânsızlığın verdiği yeyisle kafesinden azad edilmeden hürüyetine kavuşamıyan ve henüz mahpesine alıştırılan bir kuş halsizliği ve ümitsizliği içinde çırpındı. Bir ara pencereye yaklaştı. Ateşli ellerinin tersiyle gözlerini silerek, hayatına macera katan geceye baktı. Sema yine yıldızlarla perçimliydi ve yine ufuk yeni bir gün doğusunu müjdeliyordu. Ve çok muhtemeldi ki, gece genç kız hayatının yeni bir dönüm noktasıyla güne kavuşacaktı. Uzaklarda dalga dalga başak sarmış tarlalardan esen gece mehtemi yüzünü okşadıkça boş bir tablo çerçevesine geçirilmiş seyrine doyumlamayan kıyasıya güzel, şabane bir kız portresi gibi sessiz dakikalarca sakin kaldı. Ha-

valinin en güzel eşref kızıydı, ve onu arkadaşları bu sehhar güzelliği için yaraştırdıkları ince bir şehir ismiyle çiğdem diye çağırdıkları zaman; muhakkakki haset ve kıskançlıkla yanar, tutuşurlardı. Bu eşref çocuğu da kendisini istememiş değildi. Fakat kısmet buya...

Çiğdem bir akraba oğlayla nişanlanınca, çaresiz bu tarafla araya dargınlık ve husumet girmişti. Bununla beraber ölümlüne de mal olsa onun kadını olmayacaktı Bu cüretkâr düşünceyle yorgun pencere pervazına başını koyarak dalar gibi olur.

Omuzuna hafifçe dokunan elin sahibi tatlı bir sesle ona yola çıkmanın vakti geldiğini söyleyince, gecenin ve saatların ilerlemiş olduğunu anladı. Yola düzöldüler..

Ve aralarında hiç konuşma olmadan nal sesleri mesafeleri alıyordu. Yanlız bu arada genç kız boyun egdiği kaderine ağlıyor; delikanlı ise gün doğmadan menzile varmak gayretile mütemadiy en Hayvanı mahmuzluyordu Hayli ilerledikten sonra, terkisindeki sevdiği Hamulesine kalbindeki en dişeyi açıkladı:

— Zihninden geçenleri anlıyorum.

Haklısın, fakat, şunu da bilmelisin ki rızanı kalbini kazanamadığım gün babana göndermeyi namusum ve gençliğin üzerine yemin ederim. Asil bir ağa oğlu eda ve tavriyle istenmeden mertçe verilen bu vaad öyle üç kelimeyle cevaplandı.

— Senden nefret ediyorum!..

genç adam;

— Evet.. diye söylendi. Bazan nefret de sevmek eyi bir şeydir. Ve hırsla topuklariyle tekrar Hayvana vurdu.

Dik yamacın patika yoluyla geçilebilen sarp, taşlı bir noktasına gelmişlerdi ki; altlarındaki; kıs rak vehimli bir hissi kablelvuku ile kişneyerek kendisini geri geri teptiği anda, bir kurşun zehirli ışığıyla yanlarından seğırtti lahzada delikanlı;

— Geciktik. yolumuzu kestiler.

diyerek at üstünden Hamulesiyle beraber kendini bir dağ yarmasının arkasına atmasıyle, mavzerine sarılması bir göz kırpması anında oldu.

Genç kız tahayyül ettiği kurtuluş helecaniyle insiyaki olarak bu çevik hareketlere uyarken; genç adam göğsünden söktüğü fişenliklerle beraber yere kapanmış ve mavzerine hedef bulmak için gelecek müteakip kurşunları bekiemeye başlamıştı. Şimdi bir teviye yağmur gibi boşanan kurşunlar önlerindeki siperlendikleri kayaya çarptıkça taş ve toprak; patlayan bir mermi içi gibi dağılıyor ve böyle birbirini kovalıyan karşılıklı silah sesleri sessiz seher vaktinde dağlarda korkunç akisler yaratıyordu.

Devamı gelecek sayıda

ARI

VE

TELEPINU MASALI'ndan

Yazan : Sabri DİL

Vaktile bir kavim varmış ;
(Hatti) denilen bir kavim
Hati'ler bin Tanrıya inanırlar ;
Bin Tanrı'ya taparlarmış.
Tanrılardan kimi büyükmüş,
Kimi de küçük...

Varmış her birinin bir değeri
Küçük Tanrılardan sayılan biri ;
Bitki ve bolluk Tanrısı TELEPINU'dur ;
Telepinu, Fırtına Tanrısının oğludur.

☆

Büyük Fırtına Tanrısı şöyle dermiş ,
Her zaman mes'ut kullarına :
"Benim bu oğlum gayretli ve çalışkandır ;
"İaralaları sürmeye, sulamaya alışkandır.
"Ekinleri o bitirir ;
"Bolluk bereket getirir ..."

☆

Telepinu, kışın yer altına girmiş ;
Bir zaman gözden kaybolur gidirmiş.
O gidince bitme, üreme durur,
Bütün nesiller kurur.
Her yeri açlık, kıtlık basarmış ;
Hastalık, ölüm havası sararmış.
İlk bahar gelince ,
Yavaş yavaş gizlice,
O da meydana çıkmış .
Yağmur yağar sular akarmış .
Gün geçtikçe toprak hıçkırır.
Topraktan otlar fıskırır.
Koyunlar kuzularmış ;
Analar arzularmış...

☆

Rahip Kella'ya göre bu masal :
Telepinu, kaybolur bir gün,
Ortalık kararır bütün.
Ocakta közler söner,
Her iş tersine döner,
Tanrılar,
Bunlar, tapınaklar'da
İnsanlar kaynaklar'da
Su bulamaz olur,
Koyunlar ağıda boğulur ,
Sığırlar ahırda.
Koyunlar kuzusunu,
Analar arzusuhu,
Bırmışlar açlıktan.

Şöhretler :

İBNİ SİNA

Şarkın en büyük adamlarından İbni Sina 980 senesi ağustosunda Khormisen kasabasında doğmuş ve ramazanın ilk cumasında « 21 Haz. 1037 » tarihinde Hemedanda ölmüştür.

İlmî eserlerini Arapça yazdığı için İbni Sina'yı, bazı Garp müellifleri Arap saymaktadırlar. Halbuki Buhara mülhakatından Khormisen'de doğmuş olmasına bakılırsa Türklüğü - Araplığı üzerinde durmak bile fazla olur.

Asrımıza kadar Şarkta ve Garp'te şöhretini muhafaza eden ilim ve faziletile büyük bir İslâm ve Türk filozofudur İbni Sina'nın büyük adını hürmetle anarken aşağıya birkaç parçasını alıyoruz:

Bir insan kendisinin ne olduğunu bildikten sonra kendisini bilimyenlerin hakkında söylemekte oldukları sözlerin onu nazarında hiçbir tesiri ve ehemmiyeti yoktur.

Benim faziletlerime haset edip hakkımda gıybet edenlere ve dedikodu yapanlara şaşarım. Boş yere kendilerini yarıyorlar.

Benim fazilet sahibi bir hâkim olduğumu cekemiyorlar. Cevapları karşısında faziletlerimi görmek onlara ağır geliyor,

Savgilim geceyi geri çevirmek ve başka bir gece yaratmak için saçlarının örgülerini çözdü. Fakat bu siyah saçlar arastıda barlıyan yüzü; onu geceyi geri çevirmekten âciz bıraktı .

Şarap ruhanı navaşıdır. Onun rengi uzaktan gülün kızılığıyla alay eder.

Şarap içen ahmak herif elini, hemen kılıca veya bayrağa götürürse şarabın bında ne günahı var!

Saki kadehdeki o şarabı ateş sandı. Ve onu söndürmek için üzerine su koydu.

Hitabe ve Konferans

yanmamacasına uyur. Ateşin sönmesi ateşin ölmüdür.

Konferansa biraz ses, biraz hız; hitabeye biraz sabırla biraz soğukkanlılık verirseniz anlaşılır.

Konferansçı pineklerse, hitabe "Haydi bunak düş önümel" der. Hitabe vurursa konferans "vur, fakat dinle!" der

Hitabe sağanaktır; temizler, yıkar, sular, konferans arklar açar. Bu yurda ikiside lâzımdır.

Konferans işbaşı düdüğü, hitabe alarm işarettir. İkiside zamanında gerek.

Bernard Shaw 90 Yaşında

26 Tem. 1856 senesinde doğan ve bugün 90 yaşını idrâk eden Britanya'nın en büyük piyes yazarı Shavv, dünya ölçüsünde bir ilgiye mazhar olmanın mânevî heyecanını yaşamaktadır.

Bütün bellibaşlı gazete ve dergiler bu büyük mizahçı ve muharrire özel sütunlar ayırmışlardır.

Aslen İrlandalı olan Shavv, hemen bütün hayatını İngiltere'de geçirmiştir. Sanat hayatına müzik ve tiyatro münakkıtlığıyla giren üstad, kırk yaşından sonra kırkı aşan eser yaratmıştır. İngiltere'nin her tarafında onun eserlerini temsil eden tiyatro birlikleri büyük bir rağbet göyerek alkışlanırlar.

En büyüke zevki büyük adamlarla alay etmek olan üstad, bir piyes yazarı olduğu kadar bir filozof ve mütefekkidir de. Sinası ve içtimâî hayatını eserlerinde aksettiren Shavv, yarattığı orijinal tiplerle eserlerini ölmeliğin kucagina atar. Her eserinde sezilen mizah o eeserin ciddi değerinde hiçbir zaman birşey kaybettirmez bilâkis değer verir.

Bütün ererlerinde hakikatın ince zekâsına tâbî olduğu görülür. Eserlerine, "zekâsının çocuklarıdır, dense yeridir

Ayhan A.

İdareler tarih boyunca, konferanstan çok hitabeden korkmuşlardır. Bununla beraber Büyük milletler konferans yiyip hitabe içerek beslendi.

Konferans iğne ile kuyu hitabe kazma ile saksı toprağı kazmaya kalkınca gülünç olur.

Resmî hitabe çeker, rotüşü konferans yapar. Yahut konferans pozu düzeltir, hitabe düğmeye basar.

Konferans resmice,, hitabe samimice konuşur. Birinde nezaket soğuk teşrifata, öbüründe samimiyet çığırkanlığa varınca ikisi de çekilmez olur.

Konferans köstek, hitabe mahmuz olunca ata olduğu yerde çatlak kalır.

Konferans akrep, hitabe yelkovanıdır. Saat bunsuz da olamaz, onsuz da :

Hitabe minare veya kuleyse konferans kubbe olmalı. Mabet bunsuz da olamaz, onsuz da.

Konferansta yumuşaklık, vakti geçmiş ve çürümüş olmaktan; hitabede hurukluk hamlıktan gelmemeli.

Dergiler-kitaplar arasında

Muzaffer Tayyip USLU

Ölkü dergisinin 18 Temmuz 946 tarihli ve 116 sayılı nüshasında acı bir haber okudum. Adı, "görüşler," i okuyanlarca hatırlanacak genç şâir Muzaffer Tayyip Uslu ölmüş !.

Bu kötü ve kara haberi okurken inanmak istemedim, Fakat katı hakikat kendisini zorla kabul ettirdi. Ve ben bir gün aynı akibete uğrıyacak başımı önüme eğdim. Ve Muzaffer Tayyibi tahayyül ettim. Bu ismen ve fakat, ruhan sevip tanıdığım şâir gözlerimin önüne süzgülün ve sarı benziyle geldi. Ve anında bir duman gibi dağıldı. Şimdi hafızamda dumanlı hayali yaşıyor ve şu duman kadar gerçek olmıyan fâni hayatımızın acısı yüreğimi burkuyor.

Muzaffer Tayyipten elimizde kala kala "Şimdilik," adlı bir şiir kitabı kaldı. Kendisi ince bir dal gibi kurudu gitti aramızdan. Küçük ciğerlerini yirminci asrın kör medeniyeti onları kemiren kurttan kurtaramadı.

Karaelmashı, veremin kara pençesinde damla damla eridi. Şimdi dudaklarımızı yakan şu mısırâlamı beraber okuyalım:

BİR ÇOCUK

*Bir çocuk tanıyorum ki ben
Saçları altın.*

*Bir çocuk tanıyorum ki ben
Gözleri ondaki bahtın
Zenginliğini söyler.*

*Bir çocuk tanıyorum ki ben
Inmezken ağaçlar üzerinden
Bir yığın toprak şimdi.*

ARKADAŞLIK

Şiirler söylemek istiyorum size

En tatlı ümidler içinde.

İstiyorum ki korkutmasın sizi mezarlık.

Göreceksiniz o kadar.

O kadar can sıkıcı değildir.

Benimle arkadaşlık.

Bir yığın toprak değilsin' Genç yaşında göz göre göre eriyen irademiz ve ilgimizsin Ebedi istirahatgâhında rahat uyu; ruhunu sevdiğim çocuk !

SALİH ŞENDİL

Giresun Halkevi tarafından çıkarılan "Aksu," dergisinin bir Temmuz 946 sayısında "Neylersin," adlı bir şiir okudum. Salih Şendil hayatile soyadı arasınba kalmış ve olgunlaşmış olarak katışımıza çıkıyor.

Edâsında samimilik ön plânda olan bu şair arkadaşın beğendiğim bu şiirini aşağıya koyuyorum. Realiteyi tamiz bir üslûpla canlandıran Salih Şendil'i tebrik ederim.

*Neler de gelmedi başımıza
Anamızı, babamızı kaybettik.*

*Şaşırdık Hanyayı Konyayı
Bu körolası dünyada.*

Üstelik bir, iki kardeş;

*Beş numara bir lâmbanın ışığında
Ders çalıştık imtihan verdik.*

GÜN OLDU;

Tuza ekmeğe banıp yedik

"Ser verdik ama eir vermedik,".

*Canımıza okudu ikinci dünya harbi;
Ne üstte kaldı, ne başta.*

*Halimize güldü arkadaşlar,
Ayıpladılar sırasında.*

Ama biz namuslu insanlarız.

*Karışmayız kimsenin etlisine, sâtlüsüne
Yaradan fakir yaratmış:*

Neylersin!

Necati ÜMİT

Halkevi Çalışmaları

SOSYAL YARDIM

Evimiz tarafından 20 Fakir hasta Adananın kıymetli genç Doktorlarından Hilmi Yalçın, Yalçın Ceylanoğlu, Hiseyin Hamit, Salim Serçe, Bedri Görgün'e muayene ettirilmiş ilaçları temin edilerek verilmiştir.

Evimizin, muayene ettirdiği hastalardan başka Belediye Doktoru, doğum evi ve memleket hastanesinde muayene olan hastalardan da fakir olanlara ilaçları temin edilmiştir. İki ayda 235 lirahk ilaç dağıtılmıştır.

Mehmet Aras adındaki fakir bir vatandaşa Sivasa gitmesi için tiren parası olarak 12 lira yardım yapıldı.

Kocası ölmüş Yusuf kızı Hediye'ye 30 lira yardım yapıldığı, yardımın daha şümüllü olabilmesi için Bay Hasan Ataş, Bay Hasan Atıl, Bay İbrahim Burduruoğlu'na Bay Zeynel Milli, Bay Dr. Muzaffer Lokman, Bay Ziya Abdi Rona, Bay Eczacı Basri Arsoy'a ve Bay Hazm Savcı'ya yazıldı ve 45 lira daha temin edilerek verildi.

Mehmet Araplar'a beş lira yardım yapıldı.

Ticaret Lisesinden M. Ali Elyorgun'a bütün sene tahsiline devam için ayda 30 lira yardım yapıldı. Bu yardım son imtihan ayında kaybettiği enerji düşünülerek 50 liraya çıkarıldı.

Kocavezir mahallesinden sokak No. 44 Ev o. su 45 Nazmiye Eren'e 30 lira yardım yapıldı.

Varto Zلزهlesi için evimiz adına 100 lira gönderildi.

Mehmet Muzaffer'e 30 lira yardım yapıldı.

Niğde otelinde misafir Cevdet Atalay'a 30 lira yardım yapıldı.

Kız Lisesinden bir öğrenciyeye sanatoryum birinci taksidi olarak 45 lira yardım yapıldı.

Su gediği mahallesinden Fatma Serperler'e 30 lira yardım yapıldı.

Ticaret Lisesi son sınıftan M. Ali Elyorgun'a tiren parası olarak 10 lira yardım yapıldı.

Ziraat Bankası arkası No. 25 de oturan Cemile Kıpçak'a 30 lira yardım edildi.

İtfaiye amiri Bay Selâhattin'in sabık eşi Bâyan Enise'ye 20 lira yardım yapıldı.

Malatyanın Kâhta kazasından Abuzar olğu 12 yaşında ki Osmanın pek fena bir durumda bulunan çibanlı başı tedavi ettirilmiş, bu tedavi esnasında yiyeceğini ve yafacak yerini temin etmiş, Milletvekilimiz Cavit Oral'ın yardımı ile de bir kat elbise alarak ve tiren parasını da verecek geri memleketine gönderilmiştir.

KURSLAR

İkmalde kalan talebeleri yetiştirmek gayesiyle evimiz tarafından Türkçe, Edebiyat, Fizik, Matematik, İngilizce, Fransızca, Almanca Kursları açılmış, kız, erke kolmak üzere 504 talebe bu kurslara devam etmektedir.

UNANİMLİSM

ni memleketlerin takip ettikleri (Demokrasi) fikrinin bir nevi Sinanımı olmayormu? Zira milletler arasında doğru bir (Unanimizm)'in dalgalarını yaratmak için, fertler arasında tenkide, hürriyete yer veren serbestçe bir fikir münaakaşasının kurulması, her adam oğlunun şuurlu bir şekilde ne yaptığını bilmesi şarttır. Bunun için de tam bir demokrasiye ihtiyaç hasil olmayormu?

Yukarıdanberi J. Romain's'ın ortaya koyduğu beraberlik fikrinin bir nevi demokrasi esaslarına dayandığını ve aynı sosyal gelişmenin tekâmülüle meydana çıkacağını gördük. Bu fikrin eski Yunanlılardan itibaren binlerce yıldır insan kafasını meşgul ettiğini de biliyoruz.

Henüz bilmediğimiz bir şey varsa oda; bu tertemiz hayalların bir gün ne zaman ve ne gibi şartlar dahilinde bütün dünya kendini kabul

Çukurova

Adana Halkevi tarafından ayda bir çıkarılır. fikir ve sanat dergisi.

Neşriyat müdürü : Kemal Çelik

Yazı işleri müdürü : Hamid Salih Asyalı

Seneliği: 240 kr

6. Aylığı 120 kr

ettireceğidir.

Eyimser görünelim; ve J. Romain's'le birlikte aynı temiz arzuları içimizde duyarak diyelim ki; bu büyük inkılâp, bütün dünyada eyi insanlar çoğalıp, kötü insanları yerlere serdikleri zaman tahakkuk edebilecektir.

SPOR

Spor : 3 Ağustos Cumartesi, 4 Ağustos Pazar günleri Atatürk parkındaki tenis kortlarında evimizin tertiplediği tenis turnuvaları kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yapılmış, sıkı bir alâka ile takip edilmiştir.

Müسابakalar sonunda derece alan gençlere evimiz tarafından törenle madalyalar dağıtılmıştır.

GEZİ

Mersin Silifke arasındaki meşhur Korikos Harabelerini tetkik etmek üzere evimiz üyelerinden tarih ve coğrafya hocalarından mürekkep 25 kişilik bir grup halinde gidilmiştir. Tetkikat yapıldıktan sonra Silifkeye geçilmiş, Silifke barajı görülmüş, Silifkenin içi gezilmiş, akşama geri dönmüştür.

GÜZEL SANATLAR

Urfa yerli saz ve milli oyunlarını yurda tanıtmak amacıyla geziye çıkan Urfa Halkevi Ar komitesinden 18 kişilik bir gurup Halkevimizde üç gün gösteri yaparak halkımıza iyi ve neşeli saatlar yaşatmışlardır.

İdare Müdürü

Çukurova

Çepkenine saklamış ayvasını narını.
Saçlarına bağlamış sevginin rüzgârını.
Pamuk tarlalarında Çukurova'güzeli
Gözlerinde gezdirir yurdunun baharını.